

Selecció de llibres ingressats a la biblioteca de l'Acadèmia

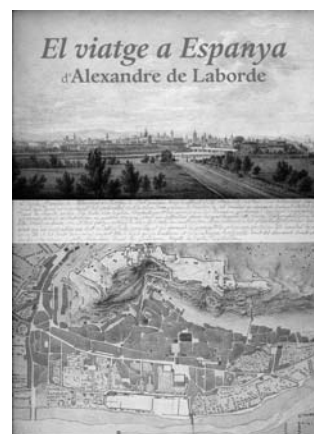
Victoria Durá Ojea

Conservadora del Museu de la Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi. museu@racba.org

Jordi CASANOVAS i MIRÓ i Francesc M. QUÍLEZ i CORELLA (dir.), *El viatge a Espanya d'Alexandre de Laborde (1806-1820). Dibuixos preparatoris*, MNAC, Barcelona, 2006.

310 pàg. (30 x 24 cm), 302 il. b/n i color (català, castellà i francès).

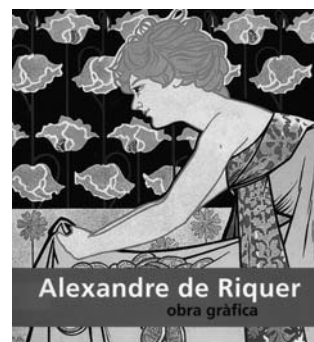
Amb motiu del bicenteneri de la publicació del primer volum de l'obra d'Alexandre de Laborde, *Voyage pittoresque et historique de l'Espagne (1806-1820)*, l'any 2006 el Gabinet de Dibuixos i Gravats del Museu Nacional d'Art de Catalunya va organitzar una exposició a partir d'una selecció dels dibuixos preparatoris que van servir de models de les estampes definitives que il·lustraren aquest llibre de referència de l'univers romàntic del viatge artísticoliterari. El catàleg de l'exposició recull les 86 obres exposades –dibuixos, obres literàries de l'autor i una arqueta andalusí– i una sèrie d'articles i monografies dedicades a l'estudi dels diferents conjunts arqueològics i monumentals recollits per Laborde, que fan importants aportacions a l'estudi de l'obra i del seu autor. Finalment, s'inclou també el catàleg inventari de la totalitat dels dibuixos del fons Laborde del propi Gabinet, col·lecció que va ingressar al MNAC l'any 1958, amb un total de cent cinquanta dibuixos preparatoris, trenta-vuit dels quals van exposar-s'hi.

Eliseu TRENC, Pilar VÉLEZ i Marc MARTÍ, *Alexandre de Riquer. Obra gràfica*, Marc Martí-Caixa Terrassa, Barcelona, 2006.

185 pàg. (23 x 23 cm), 359 il. color i b/n (català).

La celebració del 150 aniversari del naixement del pintor i dissenyador Alexandre de Riquer i Inglada (Calaf, 1856- Palma de Mallorca, 1920) va propiciar la realització d'una mostra, gairebé exhaustiva, de la seva producció gràfica, celebrada al Centre Cultural de Caixa Terrassa l'any 2006 (octubre-novembre). Amb motiu d'aquesta exposició –comissariada per Eliseu Trenc– es va publicar aquest llibre, probablement la publicació més completa editada fins ara sobre l'obra gràfica de l'artista. El llibre recull les peces exposades a la mostra, al voltant de 300, entre cartells, estampes, ex-libris, dibuixos, llibres i revistes il·lustrades, postals, segells, etc., a més de presentar tres estudis sobre l'obra gràfica de Riquer a càrrec dels historiadors de l'art Eliseu Trenc i Pilar Vélez, especialistes en les arts gràfiques del període modernista a Catalunya, i de Marc Martí, col·leccionista i editor.

Ramon CANAL ROCA i Francesc PRATS ARMENGOL, *A la recerca de la modernitat. Art i creació a la ciutat de Tremp durant la Segona República*, Garsineu Edicions, Tremp, 2006.

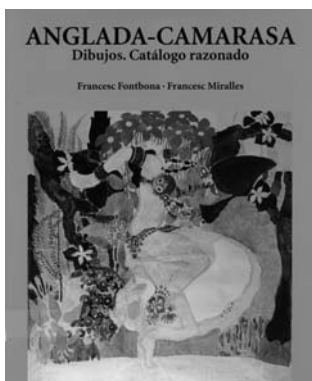
100 pàg. (21 x 21 cm), 311 il. b/n i color (català).

Una iniciativa sorgida de la societat civil encapçalada, entre altres, pels autors d'aquest catàleg, amb el suport fonamental de l'Ajuntament de Tremp, va ser el motor que va permetre la realització d'una exposició i la publicació d'aquest llibre l'any 2006, amb la intenció de recuperar i reivindicar la memòria i l'obra d'un grup de creadors trempolins i del moviment cultural de la ciutat a la Segona República. Aquest treball mostra com l'ambient favorable a la creació i la inquietud artística i cultural de l'època arribà també als grans nuclis rurals, com fou el cas de Tremp. A través de diferents estudis es descriu l'activitat artísticocultural de la ciutat, així com la trajectòria i la producció artística dels seus creadors més rellevants, com ara Ramon Canal, Pau i Gironi Gambandé, Jaume Malet, Josep Serra Santa (Serrasanta), Josep Maria i Ramon Tarragona, Josep Colomina i Romà Bonet (Bon).

Francesc FONTBONA i Francesc MIRALLES, *Anglada-Camarasa. Dibujos. Catálogo razonado*, Ed. Mediterrània, Barcelona, 2006.

477 pàg. (25,5 x 21 cm), 1860 il. color i b/n (castellà).

Més de vint anys després de l'edició del primer catàleg raonat de l'obra de l'artista, el dedicat a les pintures (F. Fontbona i F. Miralles, *Anglada-Camarasa*, La Polígrafa, Barcelona, 1981), podem veure publicat el resultat d'anys de recerca i estudi de l'obra sobre paper d'aquest pintor català. L'obra recull al voltant de mil vuit-cents dibuixos de diferents tipologies: des dels dibuixos amb autonomia pròpia –bona demostració de la seva qualitat tècnica i estilística– fins a lleugers apunts o esbossos i croquis preparatoris de les seves pintures. La major part de les obres pertanyen a la família Anglada i a la Fundació La Caixa de Palma de Mallorca, però també n'hi consten algunes de col·leccions privades. El catàleg s'estructura cronològicament, la qual cosa ens permet visualitzar amb precisió els diferents trets de cadascuna de les etapes de l'artista. Inclou imatges complementàries de pintures de l'artista desconegudes fins fa poc temps i que, per tant, no havien aparegut en la publicació de l'any 1981.

Sargent / Sorolla, Fundación Colección Thyssen-Bornemisza, Madrid 2006.

334 pàg. (28 x 24 cm), 287 il. color i b/n (castellà).

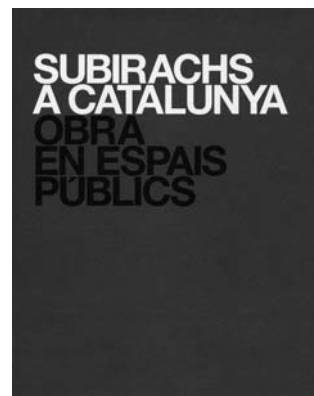
Amb motiu de l'exposició *Sargent/Sorolla*, comissariada per Tomàs Llorens, que es va celebrar a Madrid, al Museu Thyssen-Bornemisza i a la Sala de Alhajas de la Fundación Caja Madrid (3 d'octubre del 2006 - 7 de gener del 2007), i a París, al Petit Palais-Musée des Beaux-Arts de la Ville (14 de febrer-13 de maig del 2007), es va editar aquest catàleg que aplega una sèrie d'interessants articles sobre els diferents aspectes que van marcar la confluència i la divergència dels dos pintors. La finalitat d'aquesta proposta inusitada és formular i intentar veure amb més claredat les característiques d'un corrent independent i sòlid, influenciat, però al marge de l'Impressionisme, i etiquetat històricament com "luminisme", a través de l'estudi i l'anàlisi de dues biografies paral·leles, d'un artista del nord i un altre del sud, figures cabdals de la pintura europea del tombant del segle XIX al XX, que van fer del retrat i de la pintura de gènere les seves principals fórmules d'expressió.

Judit SUBIRACHS BURGAYA, *Subirachs a Catalunya. Obra en espais públics*, Ed. Mediterrània, Barcelona, 2006.

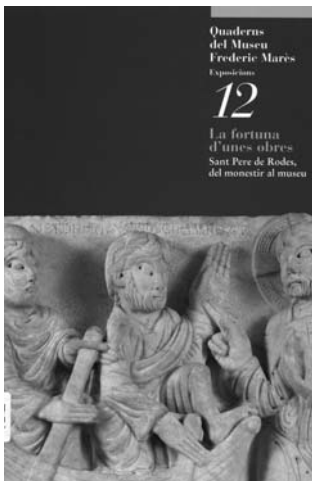
327 pàg. (26 x 21 cm), 213 il. color i b/n (català, castellà i anglès).

Aquest llibre aplega i cataloga, gairebé exhaustivament, la important obra escultòrica de Josep M. Subirachs concebuda i realitzada per a nombrosos espais públics de Catalunya. Són, és clar, obres d'encàrrec que l'escultor ha anat realitzant al llarg de més de cinquanta anys i que, per tant, ressegueixen i sintetitzen la seva trajectòria artística. En una primera part, l'autora analitza les característiques i les tipologies de les obres en un recorregut cronològic per la producció pública de l'artista, per després passar a la catalogació detallada de cada peça, tot seguint una ordenació temàtica. A més de la fitxa tècnica, cada obra està il·lustrada amb fotografies i, en la majoria dels casos, amb imatges dels immediats i vibrants dibuixos, esbossos i apunts preparatoris que l'escultor va realitzar com a pas fonamental cap a l'obra definitiva. Inclou, també, diversos mapes i plànols amb la localització de les obres.

La fortuna d'unes obres. Sant Pere de Rodes, del monestir al museu, Quaderns del Museu Frederic Marès. Exposicions, 12, Museu Frederic Marès, Barcelona, 2006.

356 pàg. (24 x 16,5 cm), 76 il. b/n i color (català, castellà i anglès).

Llibre-catàleg de l'exposició homònima organitzada pel Museu Frederic Marès amb l'objectiu de resseguir el procés de destrucció i desmantellament del monestir de St. Pere de Rodes, i en especial del seu patrimoni artístic, des del seu abandonament fins avui, tot recuperant-ne la història. La mostra parteix de la millor peça que se n'ha conservat, el *Relleu de l'aparició de Jesús als seus deixebles*, actualment al museu, i vol posar de manifest l'acció salvadora del col·leccionisme en relació sobretot a l'escultura monumental. La investigació ha estat duta a terme per l'arqueòleg i historiador Eduard Riu-Barrera, bon coneixedor del monestir, i es complementa amb dos textos de Jaume Barrachina i Pilar Vélez que fan referència a l'esmentat col·leccionisme. S'hi apleguen una trentena d'obres, procedents de diversos museus –Museu Castell de Peralada, Museu d'Art de Girona, Museu d'Història de Catalunya– i de diverses col·leccions privades.

Oscar GUAYABERO, *Offjectes. Conceptes i dissenys per a un canvi de segle*, Museu de les Arts Decoratives, Barcelona, 2006.

195 pàg. (22 x 15,5 cm), 235 il. color i b/n (català).

Com a resultat de l'exposició que es va realitzar al Museu de les Arts Decoratives des del novembre del 2006 a l'abril del 2007, es va editar aquest catàleg que recull bona part de la producció dels dissenyadors catalans de les generacions posteriors al 1992 i que presenta, per tant, objectes dissenyats i produïts entre l'última dècada del segle XX i els primers anys del segle XXI. La mostra pretenia destacar com la creativitat i la indústria es donen la mà i volia posar de relleu la necessitat que la cultura i el comerç s'ajudin mútuament. Per aquest motiu, en aquest catàleg singular trobarem una mostra del disseny objectual actual, des d'objectes domèstics o accions i instal·lacions, fins a joguines o netart, imaginats i produïts pels nous artistes i dissenyadors que es caracteritzen, fonamentalment, per ser creadors interdisciplinars.

Zamacois, Fortuny, Meissonier, Museo de Bellas Artes de Bilbao, Bilbao, 2006.

283 pàg. (24,5 x 24,5 cm), 229 il. color i b/n (castellà).

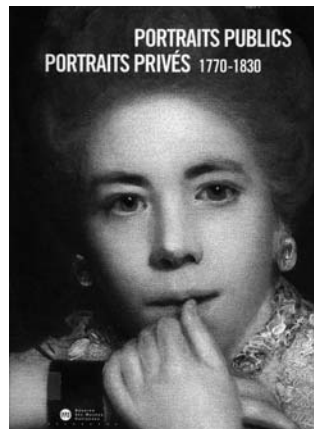
Sempre són interessants i benvingudes aquest tipus d'iniciatives que a partir d'una mostra es concreten finalment en una publicació que aporta informació i llum sobre artistes poc estudiats i escassament coneguts pel gran públic, com és el cas del pintor bilbaí Eduardo Zamacois y Zabala (1841-1871). L'exposició es va articular a partir d'aquest artista, un dels millors representants espanyols del costumisme històric i anecdòtic, que va estudiar a París amb Ernest Meissonier i va ser amic del pintor català amb més projecció internacional del moment, Marià Fortuny. A través, doncs, de la seva relació personal i de la connexió artística amb aquests dos rellevants pintors, al catàleg —que recull interessants articles com també les vuitanta-sis obres exposades dels tres pintors— es fa un anàlisi de gran part de la seva obra, reunida per primera vegada en aquesta ocasió, i de la seva trajectòria artística i vital.

Portraits Publics. Portraits Privés. 1770-1830, Réunion des Musées Nationaux, París, 2006.

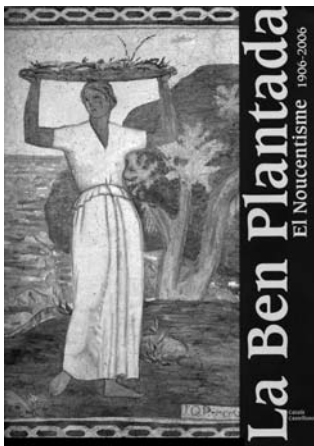
384 pàg. (30,5 x 23 cm), 216 il. color i b/n (francès).

Entre l'octubre del 2006 i el setembre del 2007 va tenir lloc la gran exposició *Portraits Publics. Portraits Privés. 1770-1830*, que va itinerar des del Gran Palais de París a la Royal Academy of Arts de Londres i, finalment, al Solomon R. Guggenheim Museum de Nova York. A través de cent quaranta-nou obres de pintura i escultura s'il·lustren les diferents maneres i concepcions que van tenir els artistes europeus i americans a l'hora d'interpretar un mateix tema en una mateixa època. Una proposta ben interessant que, finalment, ens ha deixat aquest magnífic catàleg, tractat amb tota cura, detall i profunditat, que ens proposa el coneixement de les funcions socials del retrat i de les respostes formals aportades pels artistes des de diferents àmbits geogràfics, tot remarcant-ne, tant allò que els diferencia, com allò que tenen en comú o les seves mútues influències. Un passeig pel gènere del retrat als segles XVIII i XIX absolutament recomanable.

La Ben Plantada. El Noucentisme. 1906-2006, Fundació Bancaja/Museu Diocesà de Barcelona, Barcelona, 2006.

339 pàg. (30 x 23 cm), 219 il. color i b/n (català i castellà).

Catàleg de l'exposició organitzada pel Museu Diocesà de Barcelona, amb l'assessorament científic de Josep Bracons i Clapés, i el suport de Bancaja, que s'hi va celebrar durant el segon semestre de l'any 2006 i que posteriorment tingué lloc al Museu d'Art Modern de Tarragona i al Museo Nicanor Piñole de Gijón. La mostra i el catàleg reuneixen una selecció d'obres molt representatives d'aquest moviment artístic i literari que, impulsat per Eugeni d'Ors, propugnà un retrobament amb les arrels de la cultura catalana, tot acostant-se a la cultura clàssica i mediterrània. Es tracta de cent quaranta-nou obres entre pintures, escultures, dibuixos, arts gràfiques i arts decoratives, algunes procedents de la col·lecció dels hereus d'Eugeni d'Ors, que ens donen una visió molt completa del que significà el Noucentisme a Catalunya. A més, s'hi afegeixen nombrosos articles a càrrec de diversos especialistes.